

ADIM DÖRT: SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ

Koray Çalışkan

Koray.caliskan@boun.edu.tr

Tabanı altından kayan anti-kapitalist sendika ve konfederasyonları güçlendirmek için atılması acil beş adımı tartışıyorum bir süredir. Son üç haftadır profesyonel örgüt olma, sendikalarda parti siyasetini sonlandırma ve temsilciliklere güç verme gereğini vurgulamıştım. Bu hafta sendika içi demokrasinin önemini anlatmaya çalışacağım.

NEDEN DEMOKRASİ?

Demokrasi meselesi bazı sosyalistler için ancak iktisadi süreçlerdeki eşitsizliği giderdikten sonra üzerine eğilmesi gereken bir sorundur. "Hele şu yapıları bir yıkalım sonra bakarız demokrasi meselesine" denir. Oysa demokratik süreçlerin yürümesi kitlesel hareketlerin gücünün garantisidir. Zira eşitlik ve özgürlük mücadelesi veren örgütler için mücadele edenlerin rızasını örgüt içinde tutmak demokrasinin gereklerini tam olarak uygulayarak mümkün olur.

Sendikalar gibi eşitlik ve özgürlük mücadelesi veren örgütlerin iç işleyişi aynı zamanda gelecekte kurulacak daha adil bir düzen için prova işlevi görür. Provası beceremeyen, hayatta tam şaşırır.

DEMOKRASİ NE DEMEK?

Sendikalarımızdaki erimenin sendika içi demokrasiyi iyi işletemeyişimizle ilgili olduğunu düşünüyorum. Demokrasinin iki kısa tanımı vardır. Eğer bir ülkeden bahsediyorsak "kaybedenlerin gitmemesi" demektir. Eğer seçim kaybedenler dağa çıkarsa seçimin galibi yoktur. Zira demokrasi iktidara en çok oy alanın gelmesi değil, en az oy alanın oyuna devam etmesi demektir. Bizim konumuzla daha ilgili olan örgüt içi demokrasi tanımı. Örgütün gidişatını etkilemek için talep geliştiren gruplar uzlaşma kültürü içinde bir arada olurlar, böyle büyürler. Bir örgüt için demokrasi, varılan ortak noktadan kimsenin tam olarak mutlu olmaması, ama yine de örgütten vazgeçmemek için bu ortak noktayı kabul etmesidir. Yani gitmeme-sidir. Örgütlü toplumlar bu egzersizi ne kadar sık yaparsa, uzlaşma kültürünü o kadar oturtur. Bu kültürü en sağlam geliştiren örgütler en güçlü örgütlerdir.

AMA NASIL?

Gazetemizin bir yemeğindeydim. Tirajı nasıl artırırız diye düşünüyorduk. "Aman çok artırmayalım, başarılı olursak "Bir" ve "Gün" diye iki ayrı gazeteye bölünürüz vallaha!" dedim. Güldük. Sendikalardan siyasi partilere Türkiyeli anti-kapitalist örgütlerin en zayıf olduğu alan uzlaşma kültürü. Biraz palazlansak, üçe beşe bölünüyoruz. Çünkü çevremizde bize biat eden minik bir örgütü, güçlenip serpiyen ama bizim olmayan genel bir platforma tercih ediyoruz. Kimse mutlu olmayacak ama yine de birarada olacak. Bu olgunluğa ne zaman erişeceğiz?

Yanıt: meslek örgütlerimiz ve sendikalarımızda demokrasiyi oturtmaya başladığımız zaman. On talep geliştirip, beşine razı olduğumuz zaman. Bulduğumuz platformun tamamına hükmetmek yerine, o platformun gittiği yönü belirlemeye katıldığımız zaman. Kimlik siyasetinden, iş siyasetine geçmeyi başardığımız zaman. Özcü devrimcilerden, diplomatik sosyalistlere dönüştüğümüz zaman.

SENDİKALARDA GELİŞECEK

Sendikalar bu tip örgütlenmeler için bir okul. Sendika içi demokrasiyi güçlendirmeliyiz. İdeolojik motivasyonlarla oluşturulan çarşaf liste siyasetini tekrar düşünmemiz gerekiyor. Temsilcilerin ve yönetime katılan üyelerin sendikacılığın farklı duruşlarını temsil etmeleri gerekiyor. Oysa farklı siyasetlerin sendika-içi izdüşümlerini temsil ediyorlar. Sendika için demokrasinin tesisi acil bir adım olarak önümüzde duruyor. Bunu yalnızca hoşgörü kültürünün oturması için değil, sendikaları geliştirecek önemli bir kurumsal adım atmak uğruna yapmalıyız. Kurmak istediğimiz geleceğin sureti örgütlerimizin nasıl işlediğinden menkuldür.